

ORIGINAL ARTICLE

Detection of Ureaplasma urealyticum in Clinical Semen Samples in Infertile Men Using Molecular Method

Maryam Tohidpour¹,
Mohammadhassan Shahhosseiny^{2,3},
Sedigheh Mehrabian⁴,
AboTaleb Saremi⁵

¹ PhD Candidate in Microbiology, Faculty of Biological Sciences, Islamic Azad University, North Tehran Branch, Tehran, Iran

² Professor, Department of Microbiology, Islamic Azad University, Shahr-e-Qods Branch, Tehran, Iran

³ Iranian Gene Fanavar Institute (IGF), Tehran, Iran

⁴ Professor, Department of Microbiology, Faculty of Biological Sciences, Islamic Azad University, North Tehran Branch, Tehran, Iran

⁵ Gynecologist, Subspecialty of Infertility, IVF and Laparoscopic surgery, Sarem Fertility and Infertility Research Center (SAFIR), Sarem Cell Research Center, Sarem Hospital (SCRC), Tehran/ Iran

(Received January 15, 2018 ; Accepted June 11, 2018)

Abstract

Background and purpose: *Ureaplasma urealyticum* is one of the most common causes of Non-Gonococcal Urethritis (NGU). Asymptomatic clinical infection caused by this bacterium can cause malnutrition of the sexual attachment glands and its presence in semen contributes to lower fertility. The aim of this study was to identify *Ureaplasma urealyticum* in semen of infertile men using PCR method as an accurate diagnostic method.

Materials and methods: The PCR test was optimized by standard strain to detect *Ureaplasma urealyticum* and then was studied in terms of specificity and limit of detection (LOD). Semen samples were collected from 100 infertile men and each sample was divided into two parts: the first part was tested by semen analysis and the second part was tested by PCR method. DNA was extracted using phenol-chloroform method and the PCR test was done for detection of *Ureaplasma urealyticum*.

Results: Among the semen samples, 16 cases (16%) were found to be positive for *Ureaplasma urealyticum*. According to the spermogram test, the leukocyte level was also more than normal level in these samples (0-1 Mil/ml).

Conclusion: Screening of infertile couples for *Ureaplasma urealyticum* infection in those without clinical symptoms, thereby performing timely antibiotic therapy play key roles in treatment of infertility. Hence, PCR method is introduced as a valuable and reliable technique to identify *Ureaplasma urealyticum*.

Keywords: *Ureaplasma urealyticum*, infertile men, semen, molecular method

J Mazandaran Univ Med Sci 2019; 28 (168): 10-21 (Persian).

* Corresponding Author: Mohammadhassan Shahhosseiny - Iranian Gene Fanavar Institute, Tehran, Iran
(E-mail: shahhosseiny@yahoo.com)

شناسایی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در نمونه های کلینیکی مایع منی مردان نابارور با استفاده از روش مولکولی

مریم توحیدپور^۱

محمدحسن شاه حسینی^{۲,۳}

صدیقه مهرابیان^۴

ابوطالب صارمی^۵

چکیده

سابقه و هدف: اوره آپلاسما اوره آلتیکوم جزء شایع ترین عوامل ایجاد کننده اورتیت غیر گونوکوکی بوده که عفونت بدون علامت بالینی ناشی از این باکتری می تواند سبب سوء عملکرد غدد جنسی و حضور آن در مایع منی سبب افت در میزان باروری شود. هدف از این مطالعه، شناسایی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در مایع منی مردان نابارور با بهره گیری از روش PCR به عنوان روشی دقیق، با توجه به اهمیت موضوع ناباروری می باشد.

مواد و روش ها: تست PCR جهت شناسایی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم ابتدا با استفاده از سوش استاندارد، بهینه و سپس به لحاظ ویژگی و حد تشخیص بررسی شد. نمونه های مایع منی از ۱۰۰ مرد نابارور اخذ و به دو بخش به منظور آنالیز اسپرم و نیز تست PCR تقسیم گردید. استخراج DNA با روش فل - کلروفرم و تست PCR جهت شناسایی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم به انجام رسید.

یافته ها: از مجموع ۱۰۰ نمونه مایع منی مردان نابارور مورد مطالعه، ۱۶ نمونه (۱۶ درصد) از نظر وجود اوره آپلاسما اوره آلتیکوم مثبت و این دسته از نمونه ها با توجه به نتایج حاصله از اسپرموگرام از نظر تعداد لوکوسیت بالاتر از حد نرمال (۰-۱ Mil/ml) گزارش شدند.

استنتاج: غربالگری زوج های نابارور بدون علائم بالینی و درمان به موقع آنتی بیوتیکی آنها نقش مهم و به سزا ای در درمان ناباروری دارد، لذا تکنیک PCR به عنوان یک روش تشخیصی با ارزش و قابل اعتماد جهت تشخیص این باکتری مطرح شده است.

واژه های کلیدی: اوره آپلاسما اوره آلتیکوم، مردان نابارور، مایع منی، روش مولکولی

مقدمه

علت نیمی از موارد ناباروری مربوط به علت مردانه است و تقریباً از هر پنج زوج، یک زوج نابارور می شوند.

E-mail: shahhosseiny@yahoo.com

مؤلف مسئول: محمدحسن شاه حسینی - تهران: موسسه ایرانیان ژن فناور

۱. داشتجوی دکتری میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

۲. استاد، گروه میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرقدس، تهران، ایران

۳. موسسه ایرانیان ژن فناور، تهران، ایران

۴. استاد، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

۵. متخصص زنان و زایمان، فوق تحصیل نازی، IVF و لاپاراسکوپی، مرکز تحقیقات باروری و ناباروری صارم، مرکز تحقیقات سلوی و مولکولی و سلوی های بنیادی صارم، بیمارستان فوق تحصیلی صارم، تهران، ایران

۶. تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۰/۲۵ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۷/۳/۲۱ تاریخ تصویب: ۱۳۹۷/۳/۲۱

تاسلی زنان، می‌تواند در فرایند لقاح خارج رحمی (In Vitro Fertilization) سبب افت و کاهش میزان باروری شود^(۱۳). انتقال اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم به جنین و یا نوزاد تازه به دنیا آمده نیز ممکن است سبب ایجاد زایمان زودرس، سقط جنین خود به خودی، پنومونی نوزادی و عفونت‌های سیستم عصبی مرکزی گردد^(۱۴، ۱۵). اوره آپلاسمما با تولید O₂ و H₂O₂ موجب آسیب غشای سلولی شده و با آزاد کردن آنزیم اوره آز سبب تولید آمونیاک و نابودی اسperm می‌شود^(۱۶). عفونت ناشی از اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم باعث افزایش اسیدیته، ویسکوژیته و کاهش تعداد اسperm می‌گردد. هم‌چنین این باکتری می‌تواند به مقدار فراوان به اسperm به خصوص به قسمت میانی آن متصل گردد و یک نوع سنگینی هیدرودینامیکی در اسperm ایجاد کرده و سبب درهم پیچیدن و ایجاد لخته‌ای متشكل از اسpermها (Multisperm Agglutination) شود که مجموعه این عوامل سبب از دست رفتن قدرت تحرک اسperm می‌گردد^(۱۷). تست‌های آزمایشگاهی روتین جهت شناسایی اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم بسیار وقت‌گیر می‌باشند (برای تشخیص گونه‌های اوره آپلاسمما ۲ تا ۵ روز وقت نیاز است)، در صورتی که با کاربرد تکنیک‌های مولکولی چون PCR در کمتر از ۸ ساعت می‌توان به نتیجه رسید. یک تحقیق ویژه به سمت توسعه و تکامل تست‌های تحقیقاتی خاص و حساسی چون تست‌های تکثیر اسیدهای نوکلئیک هدایت می‌شود که می‌توان از آن‌ها جهت تشخیص و شناسایی باکتری‌هایی چون اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم، کلامیدیا، تراکوماتیس، مایکوپلاسمما هومینیس و مایکوپلاسمما ژنیتالیوم بهره جست^(۱۸).

متاسفانه در حال حاضر برنامه‌ریزی پیشگیری زود هنگام در کشور ما وجود ندارد. با توجه به آن که در کشور ما پاییندی به اصول اخلاقی مشهود است، شیوع اوره آپلاسمما آمار بالایی را نشان می‌دهد. شاید این امر ناشی از ملاحظات اخلاقی در مراجعه به پزشک و

بروز آن نقش دارند^(۱۹). عفونت مجرای ادراری- تاسلی مردان، یکی از مهم‌ترین عوامل ناباروری مردان است، به طوری که ۸ تا ۳۵ درصد موارد ناباروری مردان در سراسر جهان مربوط به این عفونت‌ها می‌باشد^(۲۰). از میان عوامل عفونی، می‌توان به اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم اشاره کرد. اوره آپلاسمما از کوچک‌ترین باکتری‌ها به شمار می‌رود که قادر دیواره پیتیدوگلیکانی بوده و توانایی رشد در محیط‌های کشت مصنوعی (ستتیک) را دارد^(۲۱). این باکتری به همراه سایر باکتری‌ها از جمله کلامیدیا، تراکوماتیس جزء شایع‌ترین عوامل ایجاد‌کننده اورتیت (NGU: Non Gonococcal Urethritis) غیر گونوکوکی و سایر عوارض دستگاه ادراری- تاسلی محسوب می‌شود^(۲۲). به طوری که گزارشات زیادی در ارتباط با گونه‌های مختلف اوره آپلاسمما از جمله اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم و اوره آپلاسمما پاروم در ایجاد اورتیت غیر گونوکوکی ذکر شده است^(۲۳). این میکرووارگانیسم‌ها، به خصوص اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم با این که از ساکنان طبیعی مجرای ادراری مردان می‌باشند، گونه‌های بالقوه پاتوژنی هستند که نقش آن‌ها در ایجاد برخی از عفونت‌های دستگاه ادراری- تاسلی ثابت شده است^(۲۴). این باکتری نقش ایولوژیک مهمی در عفونت‌های تاسلی از جمله یورتیت، پروستاتیت و اپیدیدیمیت و هم در ناباروری مردان ایفا می‌کنند^(۲۵). عفونت‌های ناشی از این باکتری اغلب بدون علامت بوده که این امر می‌تواند تاثیرات منفی بر حجم، تحرک، مورفولوژی، تعداد و قابلیت حیاتی اسperm و در نهایت سلامت تاسلی مردان داشته باشد^(۲۶). اوره آپلاسمما اوره آلتیکوم از پاتوژن‌های غالب مسبب بیماری‌های منتقله از راه جنسی (STD: Sexual Transmitted Diseases) بوده و بنابراین مشخص کردن شیوع آن در مردان بدون علامت (فاقد علائم بالینی) از اهمیت بالایی برخوردار است^(۲۷). هم‌چنین می‌تواند سبب (ASG: Accessory Sexual Glands) سوء عملکرد غدد ضمیمه‌ای جنسی شود^(۲۸). حضور این باکتری در مایع منی و یا مجرای

صارم که ناباروری آن‌ها توسط پزشک متخصص به اثبات رسیده و دارای شرایط زیر بودند، جمع‌آوری شد: (لازم به ذکر است که از قبل، فرم رضایت بیمار اخذ و امضاء شده است)

- عدم مصرف آنتی بیوتیک تا یک هفته قبل از نمونه‌گیری

- داشتن دوره پرهیز جنسی حداقل به مدت ۴۸ ساعت (Abstinence Duration)

نمونه‌های مایع منی در داخل ظرف‌های استریل اخذ شده و هر نمونه به دو بخش تقسیم شد: بخش اول جهت انجام تست اسپرم‌وگرام (Semen Analysis) بالافاصله در بیمارستان به انجام رسید. آنالیز مایع منی برابر دستورالعمل سازمان بهداشت جهانی (WHO) سال ۲۰۱۰ انجام شد. تطبیق تنایع با معیارهای اعلام شده حاکی از طبیعی و یا غیر طبیعی بودن نمونه دارد.

بخش دوم نمونه‌ها تحت شرایط استاندارد در دمای ۲۰-درجه سانتی گراد تا زمان انجام تست نگهداری و سپس با حفظ دمای انجام‌داد در جعبه مخصوص حمل نمونه همراه با یخ از بیمارستان فوق تخصصی صارم به موسسه تحقیقاتی ایرانیان ژن فناور جهت انجام آزمایشات لازم تست PCR، انتقال یافتند.

استخراج DNA بر روی نمونه‌ها پس از نگهداری آن‌ها در فریزر ۲۰-درجه سانتی گراد انجام شد. نمونه‌های فریز شده پس از خروج از فریزر، بدون اینکه ذوب شوند، به روش استاندارد فتل-کلروفرم و به قرار زیر استخراج شدند:

۱- ابتدا ۱۰۰ میکرولیتر از نمونه مایع منی را به یک میکروتیوب ۱/۵ میلی‌لیتری انتقال داده و حجم آن با آب مقطر به ۵۰۰ میکرولیتر رسانده شد.

۲- هم حجم نمونه (۵۰۰ میکرولیتر) فتل اضافه شده، سپس به مدت یک دقیقه، کوتاه و رتکس می‌شود و ۱۰ بار Invert و بعد در دور ۱۳۵۰ rpm به مدت ۵ دقیقه سانتریفیوژ شد.

۳- فاز رویی به آرامی به وسیله سمپلر ۱۰۰ میکرولیتر

درمان عفونت‌های ناحیه تناسلی و یا کمبود آگاهی مردم در خصوص عفونت‌های ادراری- تناسلی و عواقب ناشی از آن باشد. لذا آگاهی دادن به مردم، خصوصاً جوانان، در ارتباط با عفونت‌های ادراری- تناسلی و راه‌های حفاظت از سلامت جنسی و انجام برنامه‌های نابارور بدون علائم بالینی، امری اجتناب ناپذیر بوده و می‌تواند به عنوان بخش مهمی از برنامه «کترل بیماری‌های منتقله از راه تماس جنسی» به شمار آید. وجود یک برنامه مدون از نظر شناخت وضعیت این عامل بیماری‌زاء، شناخت عوامل مستعد کننده به این عفونت و برنامه‌ریزی جهت انجام تست‌های غربالگری و به دنبال آن درمان افراد عفونی، می‌تواند سبب کاهش آسیب‌های این بیماری در جامعه گردد. از این رو مطالعه حاضر برای تعیین میزان شیوع عفونت اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در مردان نابارور مراجعه کننده به کلینیک ناباروری بیمارستان فوق تخصصی صارم، صورت گرفت تا ضرورت انجام غربالگری مردان نابارور خصوصاً مردان نابارور بدون علامت مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روش‌ها

پس از هماهنگی‌های لازم در بیمارستان فوق تخصصی صارم، به صورت مقطعی از آذرماه ۱۳۹۵ تا مهرماه ۱۳۹۶، کار جمع‌آوری ۱۰۰ نمونه مایع منی مردان نابارور به انجام رسید. این این مردان در سنین باروری و متاهل (۲۱-۶۰ سال) بوده و علت مشخصی (فیزیولوژیک، هورمونال و آناتومیکی) برای ناباروری نداشتند. (لازم به ذکر است که از قبل، فرم رضایت بیمار اخذ و امضاء شده است و این پژوهش دارای کمیته اخلاق پژوهشی نیز می‌باشد).

- نمونه‌گیری و انتقال نمونه‌ها به آزمایشگاه ۱۰۰ نمونه مایع منی از مردان متاهل نابارور مراجعه کننده به کلینیک ناباروی بیمارستان فوق تخصصی

اوره آلاسما اوره آلتیکوم نیز از بیمارستان بقیه الله تهیه گردید. سپس نمونه در دستگاه ترموسایکلر (مارک MyGene مدل MG96G) براساس برنامه دمایی و زمانی (DNA Amplification)، تا تکثیر (DNA Amplification) مشخص شده قرار گرفت، تا تکثیر (DNA Amplification) به ترتیب ژن مورد نظر (DNA Amplification) به ترتیب تکثیر ژن مورد نظر (DNA Amplification) به ترتیب جدول زیر بود (جدول شماره ۲).

جدول شماره ۱: توالی نوکلئوتیدی و آغازگرهای مورد استفاده در تشخیص اوره آلاسما اوره آلتیکوم

اندازه چفت باز (bp)	پرایمرها	ژن هدف
429 bp	Forward Primer: 5'-ACGACGTCCATAAGCAACT-3' Reverse Primer: 5'-CAATCTGCTCGAAGTATTAC-3'	Urease

جدول شماره ۲: برنامه دمایی PCR جهت تکثیر ژن مورد نظر

	تعداد سیکل	زمان	دما	مراحل
۱		۵ دقیقه	۹۵°C	(اولین حرارت) Initial Denaturation
-		۳۰ ثانیه	۹۴°C	(حرارت) Denaturation
۴۰		۴۵ ثانیه	۵۳°C	(اصلاح پرایمرها) Annealing
-		۴۵ ثانیه	۷۲°C	(تکثیر) Extention
۱		۵ دقیقه	۷۲°C	(آخرین حرارت) Final Extention

انجام الکتروفورز و آشکارسازی محصول PCR پس از تهیه ژل آگارز ۱/۵ درصد و رسیدن دمای آن به حدود ۴۵ درجه سانتی گراد، به ازای هر ۱۰ میلی لیتر ژل، ۵ میکرولیتر رنگ سایبر گرین (SYBR-Safe Cinaclone) به ژل الکتروفورز ریخته شده و پس از بستن ژل، در داخل تانک الکتروفورز قرار گرفت. آن گاه ۸ میکرولیتر از محصول PCR با دقت به داخل چاهک‌های ایجاد شده در ژل ریخته شد. هم‌چنین حدود ۳ میکرولیتر از مارکر (Bioflux 1Kb) به داخل یکی از چاهک‌ها اضافه گردید. پس از ریختن کنترل مثبت و هم‌چنین آب مقطر دو بار تقطیر استریل به عنوان کنترل منفی در چاهک‌های موردنظر، جریان الکتریسیته با ولتاژ ۹۰ ولت برقرار و محصولات تکثیر شده PCR با استفاده از الکتروفورز توسط ژل آگارز ردیابی شد. باندهای DNA توسط دستگاه UV Transilluminator (Spectroline) مشاهده و عکس برداری شد.

(بدون مخلوط شدن با فاز پایین) جدا و به لوله جدید منتقل گردید.

۴- هم حجم (حدود ۴۰۰ میکرولیتر) کلروفرم اضافه و ۱۰ بار Invert و سپس سانتریفوژ با دور ۱۳۵۰۰ rpm به مدت ۵ دقیقه انجام شد.

۵- مایع رویی به آرامی به وسیله سمپلر ۱۰۰ میکرولیتر به لوله جدید منتقل گردید.

۶- مقدار ۲۰ میکرولیتر سدیم استات ۵ مولار به محلول اضافه کرده، سپس مقدار ۷۵۰ میکرولیتر اتانول مطلق سرد اضافه شده و ۱۰ بار Invert می‌شود و نهایتاً در دور ۱۳۵۰۰ rpm به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ گردید.

۷- مایع رویی تخلیه و ۱۰۰۰ میکرولیتر اتانول سرد در صد اضافه و ۱۰ بار Invert و سپس سانتریفوژ در دور ۱۳۵۰۰ rpm به مدت ۱۰ دقیقه انجام شد.

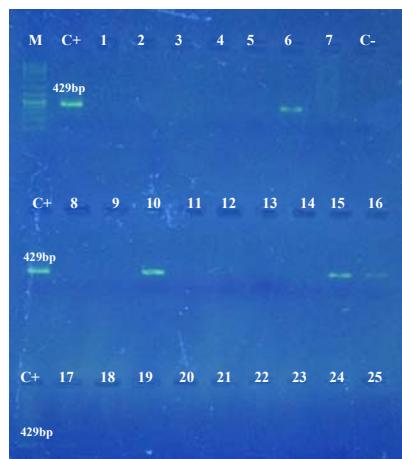
۸- مایع رویی تخلیه و در یک هیتر بلک ۶۵ درجه سانتی گراد (لوله درب باز) جهت خشک کردن قرار گرفت.

۹- مقدار ۴۰ میکرولیتر بافر TE اضافه و ورتكس کوتاه با ضربات دست، تا DNA بیمار حل شود، نهایتاً محلول در ۶۵ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰-۱۵ دقیقه انکوبه شد.

۱۰- محلول DNA حاصل تا زمان استفاده در ۲۰ درجه سانتی گراد نگهداری می‌گردد. توالی پرایمرهای مورد استفاده جهت تشخیص ژنوم باکتری اوره آلاسما اوره آلتیکوم که جهت تکثیر ناحیه ۴۲۹ bp ژن اوره آز (Urease) این باکتری مورد استفاده قرار گرفت^(۱۹)، به شرح زیر است (جدول شماره ۱):

مراحل بینه کردن تست PCR به شرح زیر به انجام رسیدند: جهت انجام تست PCR، غلظت آنزیم Taq DNA Polymerase (۱/۵ واحد بین المللی بر میکرولیتر)، ۱/۵ میلی مولار dNTP و ۰/۲ میلی مولار MgCl₂ پرایمرها (۰/۲ میکرومولار) مورد استفاده قرار گرفته شد.

یافته ها

تصویر شماره ۲: تست PCR/وره آپلاسما/وره آلیتیکوم بر روی نمونه ها

M: 1 Kb DNA Ladder (Bioflux)

کنترل مثبت: C+

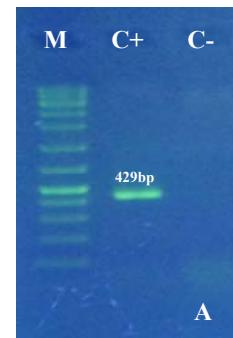
کنترل منفی: C-

نمونه های مثبت: ۱۰ و ۱۵ و ۱۶

نمونه های منفی: ۷-۹ و ۱۱-۱۴ و ۲۵ و ۵-۷

نتایج آزمون بهینه سازی و اختصاصیت PCR

جهت تشخیص اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم در تصویر شماره ۱ نمایش داده شده است. همچنین از مجموع حدود ۱۰۰ نمونه مایع منی مردان نابارور مورد مطالعه، ۱۶ نمونه (۱۶ درصد) از نظر وجود اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم مثبت ارزیابی شدند (تصویر شماره ۲).

تصویر شماره ۱: آزمون بهینه سازی و اختصاصیت PCR جهت

تشخیص اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم

- تست PCR بهینه شده اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم:

M: 1 Kb DNA Ladder (Bioflux)

کنترل مثبت: C+

کنترل منفی: C-

- تست PCR اختصاصیت اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم:

M: 1 Kb DNA Ladder (Bioflux)

کنترل مثبت: C+

کنترل منفی: C-

M. pneumoniae - ۱

M.hominis - ۲

M.genitalium - ۳

M.marginini - ۴

Acholeplasma.laidlawii - ۵

M.hyorhinis - ۶

Human DNA - ۷

پس از بررسی و تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نتایج زیر به دست آمد:
حدائق و حداکثر سن مردان متأهل نابارور مورد مطالعه به ترتیب ۲۱ و ۶۰ سال و میانگین آن ها ۳۴/۸۴ سال بود. مردان نابارور با محدوده سنی ۳۰ تا ۴۰ سال، ۷/۱۶ درصد نسبت به سایر گروه های سنی، آلودگی بیشتری به این باکتری داشتند (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی مطلق و نسبی افراد بر حسب گروه سنی برای باکتری اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم

کل	اوره آپلاسما اوره آلیتیکوم		گروه سن (سال)
	منفی (دزد)	مثبت (درصد)	
(۱۰۰)۲۴	(۸۳)۳۰	(۱۶)۷۴	۲۰-۳۰
(۱۰۰)۶۰	(۸۲)۳۵	(۱۶)۶۱	۳۰-۴۰
(۱۰۰)۱۵	(۸۶)۷۱	(۱۳)۲۹	۴۰-۵۰
(۱۰۰)۱۱	(۱۰)۱۱	(۰)۰	۵۰-۶۰
(۱۰۰)۱۰	(۸۴)۸۴	(۱۶)۱۶	کل

تمامی نمونه ها، حدائق در یک یا دو پارامتر (تعداد اسپرم، تحرک و یا مورفولوژی) مورد بررسی در آنالیز اسپرم، نتایج غیر طبیعی داشته و همچنین تمامی این مردان نابارور با توجه به بررسی عفوونت باکتریایی در

آلیتیکوم نشان داده شده است. PCR روشی آسان، سریع، بسیار حساس و اختصاصی است که برای تشخیص اوره آپلاسما در نمونه های بالینی مورد استفاده قرار می گیرد. اوره آپلاسما در مقایسه با باکتری های دیگر به دلیل نداشتن دیواره سلولی به شرایط محیطی نظر PH، دما و ترکیبات موجود در محیط کشت بسیار حساس است و به هنگام نمونه برداری و یا انتقال به آزمایشگاه ممکن است باکتری ضعیف و از بین رفته و در محیط های PCR کشت قابل بازیابی نباشد، در حالی که در روش PCR برای انجام آزمایش نیازی به باکتری زنده نیست و بنابراین نتایج کمتر تحت تاثیر نمونه برداری و انتقال قرار می گیرند.(۲۴).

در ارتباط با تحقیق حاضر، نتایج مشابهی در مطالعات انجام شده توسط محققین به دست آمد. براساس تحقیق صورت گرفته توسط Yun Heng Zhou و همکاران در ژوئن ۲۰۱۷، ۵۴۰ نمونه مایع منی مردان نابارور جهت شناسایی و تشخیص حضور گونه های مختلف اوره آپلاسما از جمله اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم با کاربرد روش PCR و همچنین بر اساس تست اسپرمو گرام بر طبق استانداردهای WHO سال ۲۰۱۰ مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس نتایج حاصل حدود ۳۹/۶ درصد از ۵۴۰ نمونه از نظر حضور گونه های اوره آپلاسما مثبت گزارش شده، که ۲۶/۲ درصد از آن ها مثبت از نظر حضور اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم می باشند. این امر بیانگر آنست که عفونت حاصل از گونه های مختلف اوره آپلاسما نقش پاتولوژیک بسیار مهمی در ناباروری مردان دارد. همچنین با توجه به نتایج به دست آمده از آنالیز مایع منی، اوره آپلاسما می تواند کاهش چشمگیری را در میزان تحرک اسپرم به وجود آورد(۱). این نتایج با توجه به کاربرد روش PCR و نقش اوره آپلاسما بر پارامترهای اسپرم با نتایج ما تشابه دارد. در تحقیقی که Junjie Liu و همکارانش در سال ۲۰۱۴ بر روی حدود ۶۲۱ مرد نابارور با هدف شناسایی اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم در کشور چین به انجام رساندند، تاثیر این

این روش تحقیقاتی، براساس معیارهای سازمان بهداشت جهانی (WHO,2010) دارای لوکوسیت بالاتر از حد نرمال (Mil/ml ۰-۱) بودند. در بررسی پارامترهای اسپرم در نمونه ها، به طور کلی این نتایج به دست آمد: در بین افرادی که از نظر حضور باکتری مثبت ارزیابی شدند، ۷۷/۸ درصد از افراد دارای تعداد اسپرم نرمال و ۲۲/۲ درصد، تعداد اسپرم غیر نرمال داشتند. همچنین از نظر میزان تحرک، ۸۳ درصد از افراد نرمال و ۱۷ درصد غیر نرمال و از نظر مورفو لوژی، ۸۲/۸ درصد از افراد طبیعی و ۱۷/۲ درصد از افراد مورفو لوژی غیر طبیعی داشتند. با کاربرد آزمون Chi-Square اختلاف معنی داری در بین هیچ کدام از آن ها مشاهده نگردید.

(p < 0.05).

بحث

ناباروری عبارتست از عدم ایجاد حاملگی با وجود یکسال نزدیکی جنسی بدون استفاده از هر گونه وسیله ممانعت از بارداری، این در حالی است که ۵۰ تا ۸۰ میلیون زوج در سراسر جهان از ناباروری رنج می برند(۲۰). در این میان یکی از مهم ترین عوامل ناباروری مردان، عفونت های مجرای ادراری - تناسلی می باشد(۲۱). اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم یکی از عوامل اصلی اورتیت غیر گنو کوکی بوده و نقش آن در ایجاد برخی از عفونت های دستگاه ادراری - تناسلی ثابت شده است. تعدادی از مطالعات نشان دهنده آنست که اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم نقش اتیولوژیک مهمی در ناباروری مردان و عفونت های تناسلی ایفاء می کند(۲۲). در ارتباط با میزان شیوع اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم در نمونه های مایع منی مردان نابارور در مقالات مختلف از ۴۲ تا ۴۶ درصد متغیر است(۲۳). در تحقیق حاضر، شیوع اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم در مایع منی مردان نابارور، ۱۶ درصد به دست آمد که در محدوده گزارش شده مقالات قرار دارد. همچنین در این تحقیق با استفاده از روش مولکولی PCR میزان فراوانی اوره آپلاسما / اوره آلتیکوم در بیست و هشتم، شماره ۱۶۸، دی ۱۳۹۷

مورفولوژی طبیعی آنها نیز دستخوش تغییراتی شده بود. هم‌چنین در گروه مردان نابارور با نتیجه PCR مثبت از نظر حضور اوره آپلاسما میزان حجم، تعداد و مورفولوژی اسپرم بسیار پایین تر از نمونه‌های مردان نابارور با نتیجه PCR منفی گزارش شد^(۲۸). در تحقیقی که نجار پیرایه و همکاران در سال ۲۰۰۷ با مقایسه دو روش کشت و روش مولکولی PCR جهت شناسایی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم بر روی حدود ۱۰۰ نمونه مایع منی مردان نابارور به انجام رساندند، میزان فراوانی این باکتری را حدود ۱۲ درصد گزارش کردند که با نتایج به دست آمده در پژوهش ما که حدود ۱۶ درصد می‌باشد، هم خوانی دارد^(۲۴).

در بررسی که D.Sanocka و همکاران در سال ۲۰۰۵ به انجام رساندند، به تاثیر مستقیم عفونت باکتریایی از جمله اوره آپلاسما اوره آلتیکوم بر روی کیفیت اسپرم بی‌بردن. نتایج حاصل از تحقیق آن‌ها بیانگر آنست که عفونت مجاری تناسلی با حضور لوکوسیت و سویه‌های باکتریایی پاتوژن تعریف می‌شود، به گونه‌ای که این عفونت‌ها بر حجم، غلظت اسپرم، تحرک و مورفولوژی تاثیر گذاشته و سبب کاهش کارایی آن‌ها می‌شوند^(۲۹). از آن‌جایی که در این تحقیق از نمونه‌های مایع منی بالوکوسیت بالاتر از حد نرمال به دلیل بررسی عفونت باکتریایی استفاده شده می‌توان گفت با مطالعه D.Sanocka مطابقت دارد. در مطالعه حاضر، بین محدوده سنی افراد مورد مطالعه و نتیجه حاصل از PCR ارتباط معنی‌داری یافت نشد. اما افراد در محدوده گروه سنی ۳۰-۴۰ سال نسبت به سایر گروه‌های سنی، آلودگی بیشتری به این باکتری داشتند. شاید بتوان گفت که به دلیل بالا رفتن سن ازدواج و افزایش فعالیت جنسی، بیشترین میزان آلودگی در این محدوده سنی قرار دارد. این نتایج با نتایج گلشنی و همکارانش در سال ۱۳۸۶ که بالاترین میزان آلودگی را بین افراد دارای محدوده سنی ۳۰-۴۰ سال نشان دادند^(۳۰)، مشابهت دارد.

باکتری را در کاهش عملکرد پارامترهای اسپرم و در نهایت ناباروری به اثبات رساندند^(۲۵). این نتایج با بررسی‌های به عمل آمده در تحقیق ماین تشابه دارد، به گونه‌ای که میزان اثرگذاری این باکتری بر پارامترهای اسپرم و در نهایت نابارور مشاهده شد. در سال ۲۰۱۰ میلادی یک گروه محقق چینی به سرپرستی L.Xia JL و همکارانش با کاربرد روش مولکولی چون Real-Time PCR به شناسایی دو گونه اوره آپلاسما به نام‌های اوره آپلاسما اوره آلتیکوم و اوره آپلاسما پاروم در نمونه‌های مایع منی مردان نابارور پرداختند و به این نتیجه دست یافتد که کاربرد روش‌های مولکولی در مقایسه با روش‌های سنتی از جمله کشت و روش‌های سروولوژیکی در تشخیص و شناسایی دقیق باکتری‌ها از جمله گونه‌های مختلف اوره آپلاسما بسیار موثرتر و کارآمدتر می‌باشد. به گونه‌ای که آن‌ها توانستند از نتایج منفی روش‌های کشت این دسته از باکتری‌ها نتایج مثبت حاصل از تست PCR را کسب نمایند که این امر نشانه تقدم روش PCR بر روی کشت می‌باشد^(۲۶). لذا با توجه به بالا بودن میزان حساسیت تست PCR، جواب‌های منفی کشت در تست PCR مثبت ارزیابی می‌شوند. کشت اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در شرایط مطلوب بیش از ۲ تا ۴ روز طول می‌کشد و به محیط‌های کشت بسیار اختصاصی با مکمل‌های غذایی و کارشناس با تجربه آزمایشگاهی نیاز دارد که کار کشت آن را پرهزینه و با اتلاف وقت همراه می‌نماید، در حالی که با روش PCR می‌توان در عرض چند ساعت چندین نمونه را به طور همزمان مورد آزمایش قرار داد و نتایج را معکوس نمود^(۲۷).

در مطالعه ای که ضیغمی و همکاران بر روی ۱۰۰ نمونه مایع منی از مردان نابارور در سال ۲۰۰۹ به انجام رساندند، حدود ۱۲ درصد از نمونه‌ها، اوره آپلاسما مثبت تشخیص داده شدند که بسیار نزدیک به نتایج به دست آمده در پژوهش ما با میزان ۱۶ درصد است. این دسته از نمونه‌های مردان نابارور کاهش چشمگیری در حجم مایع منی و غلظت سلول‌های اسپرم داشتند و

آپلاسما اوره آلتیکوم با استفاده از روش PCR در ۱۲ درصد از مردان نابارور و فقط در ۳ درصد از مردان بارور دیده شد(۲۴). در تحقیق حاضر به دلیل ملاحظات اخلاقی محدود نبوده که از مردان سالم و بارور نیز نمونه های مایع منی اخذ شود و با استفاده از گروه کنترل، مطالعه مورد- شاهد درآید. به نظر می رسد تفاوت ها در نسبت این ارگانیسم، می تواند به واسطه عواملی همچون نحوه انتخاب بیماران، تعداد نمونه های مورد مطالعه، استفاده از روش های تشخیصی متفاوت، تفاوت در توزیع جغرافیایی جمعیت ها، میزان و شدت کلونیزاسیون باکتری در مجاری ادراری- تناسلی و دخالت فاکتور های ژنتیکی باشد. از مقایسه نتایج این مطالعه با سایر مطالعات انجام شده چنین بر می آید که آلدگی در افراد نابارور وجود دارد. آلدگی در مردان باعث کاهش تعداد، کارآبی اسپرم و اختلال در نفوذ پذیری آن می شود. افزایش تعداد لوکوسیت ها و به دنبال آن آسیب به غشاء اسپرماتوزوآ و DNA می تواند در ارتباط با حضور اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در مردان نابارور باشد(۳۲). هم چنین این آلدگی می تواند از طریق اسپرم به همسر نیز منتقل شود(۳۳). لذا لازم است تا غربالگری میکروبی برای تمامی مردان نابارور به عنوان تست روتین انجام پذیرد و در صورت آلوود بودن به این باکتری، درمان زوجین به صورت همزمان صورت گیرد. با توجه به یافته های به دست آمده در مطالعه حاضر مبنی بر حضور چشمگیر اوره آپلاسما اوره آلتیکوم با میزان فراوانی ۱۶ درصد نزد افراد مورد مطالعه، می توان نتیجه گرفت که این باکتری نزد افراد نابارور مسئله ساز است. اصلاح روند بروز آلدگی و تشخیص و درمان در زمان مناسب می تواند مانع از بروز عقیمی و عواقب مهم آن شود. بنابراین، تجویز آنتی بیوتیک مناسب توسط پزشک و رفع عفونت میکروبی و برگشت پارامتر های اسپرم به حالت طبیعی می تواند باعث باروری این مردان گردد. بنابراین لازم است که غربالگری های میکروبی برای همه مردان نابارور به عنوان تست روتین در مایع منی انجام

تشخیص به موقع اوره آپلاسما اوره آلتیکوم و درمان آنتی بیوتیکی عفونت ناشی از آن در مردان نابارور تاثیر مثبتی بر روی بهبود کارآبی پارامتر های اسپرم و نیز باروری آنها دارد. بر اساس نتایج به دست آمده در سال ۲۰۱۷ توسط احمدی و همکارانش که بر روی حدود ۱۶۵ مرد نابارور به انجام رسید، مشخص گردید در بیمارانی که نتایج تست PCR آنها از نظر حضور اوره آپلاسما اوره آلتیکوم مثبت ارزیابی شده بود، درمان آنتی بیوتیکی پاسخ مناسب داده به طوری که تاثیر آن در روند بهبود پارامتر های اسپرم مشخص شد. هم چنین همسران ۳۷ نفر از مجموع ۱۶۵ نفر مردان، پس از گذشت ۶ ماه از پرسه درمان آنتی بیوتیکی، باردار شدند(۲۸). بر طبق مطالعات صورت گرفته توسط ۲۲۰ احمدی و همکارانش در سال ۲۰۱۰، از مجموع نمونه مایع منی مردان نابارور بررسی شده با استفاده از روش PCR، میزان فراوانی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در حدود ۴۰/۵ درصد گزارش شد. در بررسی پارامتر های مربوط به اسپرم، میانگین قدرت تحرک اسپرم در گروه های مورد مطالعه پایین بود(۳۱). اختلاف این میزان درصد با میزان درصد مطالعه حاضر می تواند دلیل بر تعداد نمونه های مورد مطالعه باشد. در پژوهشی که Gdoura و همکارانش در تانزانیا در سال ۲۰۰۸ بر روی ۱۰۴ نمونه مایع منی، جهت شناسایی و بررسی میکرو ارگانیسم هایی چون اوره آپلاسما اوره آلتیکوم، کلامید یا تراکوماتیس، مایکرولاسما هومینیس و مایکرولاسما ژنیتالیوم به انجام رساندند، ارتباط بین این دسته از باکتری ها و کیفیت مایع منی و هم چنین میزان شیوع این ارگانیسم ها در مردان نابارور را با استفاده از روش PCR به اثبات رساندند، که میزان فراوانی اوره آپلاسما اوره آلتیکوم در نمونه های مورد بررسی، ۲/۹ درصد گزارش شد. نتیجه این مطالعات در مقایسه با نتایج ما با میزان ۱۶ درصد پایین تر ارزیابی شد(۱۲). در تحقیقی که توسط نجار پیرایه و همکاران در سال ۱۳۸۵ بر روی مردان نابارور انجام شد، آلدگی به اوره

ناباروری و IVF، خصوصاً سرکار خانم زهرا کرمی که در جمع آوری نمونه‌ها نهایت همکاری را داشتند و هم چنین از راهنماییهای ارزنده جناب آقای دکتر احمد رضا تافاچی (اورولوژیست) و نیز از پرسنل محترم آزمایشگاه موسسه ایرانیان ژن فناور، به ویژه سرکار خانم مهسا ملک محمدی کلهرودی تشکر و قدردانی می‌گردد.

پذیرد. لذا این امر می‌تواند بخش مهمی از برنامه "کنترل بیماری‌های منتقله از راه تماس جنسی" به شمار آید.

سپاسگزاری

بدین وسیله از همکاری و پشتیبانی اعضاء و پرسنل خوب بیمارستان فوق تخصصی صارم دربخش‌های کلینیک

References

- Zhou YH, Ma HX, Shi XX, Liu Y. Ureaplasma spp. in Male Infertility and its Relationship with Semen quality and Seminal Plasma Components. J Microbiol Immunol Infection 2017; 1182(17): 1-6.
- Abusarah EA, Awwad ZM, Charvalos E, Shehabi AA. Molecular detection of potential sexually transmitted pathogens in semen and urine specimens of infertile and fertile males. Diagn Microbiol Infect Dis 2013; 77(4): 283-286.
- Mikkel F, Ferdinando F, Larry L, Wolfgang W. Sexually transmitted Disease and Male Infertility: A Systematic Review. Eur Urol Focus 2016; 2(4): 383-393.
- Niakan M, Moradi B, Ragheb Sh. Assessment of *Ureaplasma urealyticum* in Infertility Men vs Control Group. Iranian J Microb 2009; 3(1): 31-35 (Persian).
- Zhang N, Wang R, Lix X, Tang Z, Liu Z. Are Ureaplasma Spp. a Cause of Nongonococcal Urethritis? A Systematic Review and meta-analysis. PloS One 2014; 9(12): e113771.
- Askienazy-Elbhar M. Male genital tract infection: the point of view of the bacteriologist. Gynecol Obstet Fertil 2005; 33(9): 691-697.
- Kilic D, Basar MM, Kaygusuz S, Yilmaz E, Basar H, Batislam E. Prevalence and treatment of *Chlamydia trachomatis*, *Ureaplasma urealyticum*, *Ureaplasma parvum*, *Mycoplasma hominis*, and *Mycoplasma*
- Ureaplasma urealyticum*, and *Mycoplasma hominis* in patients with non-gonococcal urethritis. JPN Infect Dis 2004; 57(1): 17-20.
- Wang Y, Liang CL, Wu JQ, Xu C, Qin SX, Gao ES. Do *Ureaplasma urealyticum* infections in the genital tract affect semen quality? Asian J Androl 2006; 8(5): 562-568.
- Andrade-Rocha FT. *Ureaplasma urealyticum* and *Mycoplasma hominis* in men attending for routine semen analysis. Prevalence, incidence by age and clinical settings, influence on sperm characteristics relationship with the leukocyte count and clinical value. Urol Int 2003; 71(4): 377-381.
- Panel J, Quanxian W, Xiaofei J, Shang G, Yanpeng D, ZhanZhang et al. Prevalence of *Ureaplasma Urealyticum*, *Mycoplasma Hominis*, *Chlamydia Trachomatis* Infections, and Semen Quality in Infertile and Fertile Men in China. Urology 2014; 83(4): 795-799.
- Gonzales GF, Munoz G, Sanchez R, Henkel R, Gallegos-Avila G, Diaz-Gutierrez O, et al. Update on the impact of *Chlamydia trachomatis* infection on male fertility. Andrologia 2004; 36(1): 1-23.
- Gdoura R, Kchaou L, Ammar Keskes, Chakrouna N, Sellemi A, Znazen A, et al. Assessment of *Chlamydia trachomatis*, *Ureaplasma urealyticum*, *Ureaplasma parvum*, *Mycoplasma hominis*, and *Mycoplasma*

- genitalium* in Semen and First Void Urine Specimens of Asymptomatic Male Partners of Infertile Couples. J Androl 2008; 29(2): 198-206.
13. Potts JM, Ward AM, Rackley RR. Association of chronic Urinary symptoms in women and *Ureaplasma urealyticum*. Urology 2000; 55(4): 486-489.
14. Purvis K, Christiansen E. Infection in the male reproductive tract. Impact, diagnosis and treatment in relation to male infertility. Int J Androl 1993; 16(1): 1-13.
15. Reichart M, Kahane I, Bartoov B. In vivo and in vitro impairment of human and ram sperm nuclear chromatin integrity by sexually transmitted *Ureaplasma urealyticum* infection. Biol Reprod 2000; 63(4): 1041-1048.
16. Cordova CM, Cunha RA. Relevant prevalence of *Mycoplasma hominis* and *Ureaplasma urealyticum* serogroup in HIV-1 infected Men without urethritis symptoms. Rev Inst Med Trop Sao Paulo 2000; 42(4): 185-188.
17. Saheb Kashaf S. Infertility in Men. Teharan: Salem Pub. 2002. (Persian).
18. Kathleen A, Stellrecht M. Comparison of Multiplex PCR assay with Culture for Detection of Genital Mycoplasma and Ureaplasma. J Clin Microbial 2004; (42): 1528-1533.
19. Ahmadi M, Amirmozafari N, Kazemi B, Sadeghi A, Masjedian F. Use of PCR to Detect *Mycoplasma hominis* and *Ureaplasma urealyticum* from Semen Samples of Infertile Men who Referred to Royan Institute in 2009. Yakhteh 2010; 12(3): 371-80 (Persian).
20. Coskun E, Ozkan S, Vural B. Impact of Genital Infections on Fertility. J Turkish German Gynecol Assoc 2005; 6(3): 197-203.
21. Keck C, Gerber-Schafer C, Clad A, Wilhelm C, Breckwoldf M. Seminal tract infections: impact on male fertility and treatment options. Hum Reprod Update 1998, 4(6): 891-903.
22. Zhang N, Wang R, Li X, Liu X, Tang Z, Liu Y. Are *Ureaplasma* spp. a cause of nongonococcal urethritis? A systematic review and meta-analysis. PLoS One 2014; 9(12): e113771.
23. Rosemond A, Lanotte P, Watt S, Sauget AS, Guerif F, Royere D, et al. Systematic screening tests for *Chlamydia trachomatis*, *Mycoplasma hominis* and *Ureaplasma urealyticum* in urogenital specimens of infertile couples. Pathol Biol (Paris) 2006; 54(3): 125-129.
24. Najar Peerayeh Sh, Zeighami H, Farshchiyan M, Otoufi J. Comparison of PCR and culture for diagnosis of *Ureaplasma urealyticum* in genital specimens of infertile men. Hakim Res J 2007; 10(3): 48-53 (Persian).
25. Liu J, Wang Q, Ji X, Guo S, Dai Y, Zhang Z, et al. Prevalence of *Ureaplasma Urealyticum*, *Mycoplasma hominis*, *Chlamydia Trachomatis* Infections, and Semen Quality in Infertile and Fertile Men in China. Urology 2014; 83(4): 795-799.
26. Xiao L, Glass JI, Paralanov V, Yoosop S, Cassell GH, Duffy LB, et al. Detection and Charaterization of Human Ureaplasma Species and Serovars by Real-Time PCR. J Clin Microbiol 2010; 48(2): 2715-2723.
27. Teng K, Li M, W Yu, Li H, Shen D, Liu D. Comparision of PCR with culture for detection of *Ureaplasma urealyticum* in clinical samples from patients with urogenical infections. J Clin Microbiol 1994; 32(9): 2232-2234.

28. Zeighami H, Peerayeh N, Yazdi RS, Sorouri R. Prevalence of *Ureaplasma urealyticum* and *Ureaplasma parvum* in semen of infertile and healthy men. Int J STD AIDS 2009; 20(6): 387-390.
29. Sanocka-Maciejewska D, Ciupińska M, Kurpisz M. Bacterial Infection and Semen Quality. J Reprod Immunol 2005; 67(1-2): 51-56.
30. Golshani M, Eslami G, Mohammadzadeh G, Fallah F, Goudarz H, Solemani Rahbar AA, et al. Detection of *Chlamydia trachomatis*, *Mycoplasma hominis* and *Ureaplasma urealyticum* by Multiplex PCR in Semen Sample of Infertile Men. Iranian J Publ Health 2007; 36(2): 50-57. (persian).
31. Ahmadi M, Mirsalehian A, Sedighi M, Bahador A, Talebi M, Yazdi R. Antibiotic treatment of asymptomatic Ureaplasma infection improves semen parameters in infertile men. J Appl Med 2017; 15(2): 139-145.
32. Zhang Q, Xiao Y, Zhuang W, Cheng B, Zheng L, Cai Y, et al. Effects of biovar I and biovar II of *Ureaplasma urealyticum* on sperm parameters, lipid peroxidation, and deoxyribonucleic acid damage in male infertility. Urology 2014; 84(1): 87-92.
33. Deguchi T, Shimada Y, Horie K, Mizutani K, Seike K, Tsuchiya T, et al. Bacterial loads of *Ureaplasma parvum* contribute to the development of inflammatory responses in the male urethra. Int J STD AIDS 2015; 26(14): 1035-1039.